

6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu’na Göre “Riskin Erken Saptanması Komitesi” nin Kurulması –Doç. Dr. Mustafa İsmail Kaya Sayfa 2-3

Yeni TTK mevcut kanunda olmayan yeni bir kurumu kabul etmiştir. Riskin erken saptanması ve yönetimi başlığını taşıyan Kanun’un 378. maddesi, yönetim kuruluna, pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, şirketlerin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken tanısı, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmek yükümlülüğünü yüklemiştir.

Sermaye Piyasalarından Haberler Sayfa 4

VOB-Baz Yük Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri Başlıyor, VOB-Canlı Hayvan Vadeli İşlem Sözleşmeleri Başlıyor, İslam İşbirliği Teşkilatı’na Üye Ülke Borsaları İle Saklama Kuruluşları Biraraya Geldi

Geçmişten Günümüze - Hacı Bekir Sayfa 5

Osmanlı Türk kültürünün bir parçası olmuş örf, adet, geleneklerimize ve folklorümüze geçmiş, lezzet ve kalitesi ile toplumun güvenini kazanmış ürünleriyle dün olduğu gibi, bugün ve gelecekte de, ülkemiz ve dünya tüketicilerinin tercih ettiği marka olma hedefi ile bu ayki “Geçmişten Günümüze” ‘de konduğumuz Hacı Bekir...

Şirketlerin Yapıları Üzerinde Kafa Yoranlar İçin Bir Başucu Kitabı: "Yönetim Kurulu Sırları" - Dr. Yılmaz ARGÜDEN Sayfa 5

İş dünyasında başarının anahtarı nedir? Bu soruyu doğru cevaplayan şirketler şimdi dünyanın en büyükleri arasında. Cevabı bulamayanlar ise ya yerinde sayıyor, ya da büyük sorunlarla karşılaşılabilir.

CGS Center Hakkında Sayfa 6

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

Almanya’da Yabancılara “Çip” Takılacak

Almanya 1 Eylül’den başlayarak ülkede ikamet eden yabancılar için çipli kart uygulamasına geçti. Kartta, Almanya’daki oturma izni bilgileri yer alacak. Yabancılar için hazırlanan çipli kartların üzerinde kart sahibinin biyometrik fotoğrafı ve iki adet parmak izi bulunuyor. Ayrıca kullanıcıya özel bir PİN kodu verilerek kartın bir başkası tarafından kullanılması engelleniyor. Almanya’da yaşayan ve AB üyesi ülke vatandaşı olmayan yabancıların elektronik oturma izni almak için 110 Euro harç ödemeleri gerekecek. Elektronik oturma kartı, Yabancılar Dairesinden alınacak.

Kaynak: KobiEfor (Ekim 2011)

Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre

“Riskin Erken Saptanması Komitesi” nin Kurulması

Doç. Dr. Mustafa İsmail Kaya
Gazi Üniversitesi
Ticaret ve Turizm
Eğitim Fakültesi
Ticaret Hukuku
Anabilim dalı
Öğretim Üyesi

Riskin erken saptanması komitesinin kurulması zorunluluğu, artık bütün dünyada kabul gören kurumsal yönetim ilkelerinin kanun koyucu tarafından önemsendiğinin bir işareti olarak kabul edilmelidir.

Yeni TTK mevcut kanunda olmayan yeni bir kurumu kabul etmiştir. Riskin erken saptanması ve yönetimi başlığını taşıyan Kanun'un 378. maddesi, yönetim kuruluna, pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, şirketlerin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken tanısı, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmek yükümlülüğünü yüklemiştir. Bu komitenin, pay senetleri borsada işlem görmeyen şirketlerde denetçinin gerekli görüp bunu yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmesi hâlinde derhal kurulması öngörülmüştür.

Riskin erken saptanması komitesi, yeni TTK m. 397 vd. kurulması öngörülen denetim komitesi yanında bir diğer iç kontrol mekanizmasıdır. Denetimde amaç şirket yönetimini gözetim altında tutmak iken, bu komite, şirketin varlığını tehlikeye atabilecek risklere odaklanır. Ayrıca denetim geçmişe yönelik bir inceleme olduğu halde, risk teşhisi, gelecek ve geleceğin yorumuyla ilgilidir. Denetimin yönetilmesi söz konusu olmadığı halde, risk yönetilebilir ve yönetilmelidir. Amaç, yönetim kurulunu ve genel kurulu devamlı uyanıklık (teyakkuz) altında tutmak, gereğinde organlarca derhal etkili önlemlerin alınmasını sağlamaktır.

Halen yürürlükte olan TTK, şirketin mali durumu bozulduktan sonra yönetim kuruluna bazı yükümlülükler yüklemiş olmasına karşın, yeni TTK bunu yeterli görmemiş, şirketin varlığını tehlikeye düşürecek olguların önceden tespit edilmesi, tehlikenin erken tanısını gerekli görmüştür. Yeni TTK, şirketin hedeflerine ulaşmasını etkileyen fırsatları ve tehditleri tanımlamak ve değerlendirmek, bu fırsat ve tehditler karşısında alınacak tutumu belirleyip kararlaştırmak ve fırsat ve tehditleri raporlamak görevini kurulacak bu komiteye vermiştir.

Riskin erken saptanması komitesinin kurulması zorunluluğu, artık bütün dünyada kabul gören kurumsal yönetim ilkelerinin kanun koyucu tarafından önemsendiğinin bir işareti olarak kabul edilmelidir. Kurumsal yönetim, iş süreçlerinde ve paydaşlarla ilişkilerde; eşitlik, şeffaflık, hesap verilebilirlik ve sorumluluk yaklaşımıyla işletme faaliyetlerinin etkinlik ve verimliliği, raporlama güvenilirliği, düzenlemelere uygunluk, paydaşların hak ve çıkarlarının korunmasını hedeflemektedir. Risk yönetimi, kurumsal yönetiminin en önemli güvencesini

¹ Tehlikelerin erken teşhisi komitesi, bazı yönetim kurulu üyelerinin görevlendirilmeleri suretiyle kurulabileceği gibi, tamamen üçüncü kişilerden de oluşabilir. Komitenin yönetim kurulu üyelerinden meydana gelmesi veya bu üyelerinden bir kaçının da komitede bulunması halinde Amerika Birleşik Devletleri'nde geçerli olan board sisteminde executive/non-executive üye ayırımına benzer bir durum ortaya çıkabilir.

² Gerekçe, m. 378.

Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre

“Riskin Erken Saptanması Komitesi” nin Kurulması

Doç. Dr. Mustafa İsmail Kaya
Gazi Üniversitesi
Ticaret ve Turizm
Eğitim Fakültesi
Ticaret Hukuku
Anabilim dalı
Öğretim Üyesi

Bir şirketin kurumsallaşmasında, güvenilirliğinde, mevzuat ve kurallara uygunluğunda, operasyonların etkinliği ve verimliliğinde bu komitenin varlığı ve işlerliği yardımcı olacaktır.

Olağan iş akışında ortaya çıkabilecek sürprizlerin en aza indirgenmesi ve şirketin hızla değişen ekonomik ortamlara ayak uydurabilmesi açısından yönetim kurulu tarafından kurdurulacak bu komitenin önemli bir işlevi olacaktır. Bu komitenin iyi işlemesi halinde, özellikle pay senetleri borsada işlem gören şirketler açısından, yatırımcının güveni kazanılacak ve mevcut yasalar çerçevesinde çok daha iyi kararların alınması sağlanmış olacaktır. Bir şirketin kurumsallaşmasında, güvenilirliğinde, mevzuat ve kurallara uygunluğunda, operasyonların etkinliği ve verimliliğinde bu komitenin varlığı ve işlerliği yardımcı olacaktır.

Yeni TTK m. 378, yönetim kuruluna tehlikelerin erken teşhisi komitesi kurulması bağlamında birden fazla yükümlülük yüklemiştir. Öncelikle kurulacak komitenin uzman olması gerektiği ifade edilmiştir. Dolayısıyla yönetim kurulu, komitede çalışacak kişilerin, işletme hukuku, işletme bilimine hakim, bilgili, deneyimli, uzman kişiler arasından seçmek zorundadır. Bunun dışında Kanun,

yönetim kuruluna, komiteyi sadece kurma görevini değil, aynı zamanda bu sistemi çalıştırmayı ve sistemi daima geliştirmesi yükümlülüğünü de yüklemiştir. Yeni TTK m. 378/2, komitenin yönetim kuruluna her iki ayda bir vereceği raporda durumu değerlendireceğini, varsa tehlikelere işaret ederek, çareleri göstereceğini ifade etmektedir. Uzmanlık bilgi ve becerilerini ortaya koymak suretiyle tehlikeleri teşhis eden ve çareleri gösteren komite görevini yapmış olmaktadır. Risklerin yönetilmesini sağlamaya yönelik genel ve nihai sorumluluk yönetim kurulunda olduğu için, yönetim kurulu, komitenin önerileri doğrultusunda harekete geçmeli ve gerekli tedbirleri derhal almalıdır.

Katkılarından dolayı Sayın Doç. Dr. Mustafa İsmail Kaya'ya teşekkür ederiz.

³ TTK m. 377'nin gerekçesinde, hükmün, hisse senetleri borsada işlem gören şirketlerde kurumsal yönetim ilkelerinin bir uygulaması olduğu ifade edilmiştir. Kurumsal yönetim ilkeleri sadece yeni TTK'yi değil, son yıllarda dünyada ve Avrupa'da gerçekleştirilen çok sayıda ticaret hukuku reformunu da etkilemiştir. Bkz. Genel Gerekeçe, s. 23 vd.

⁴ Kurumsal risk yönetimi bir işletmeye, amaç ve hedeflerine ulaşmak üzere risklerini yönetmede çok önemli katkı sağlayabilir. Kurumsal risk yönetiminin katkısı özellikle şu hususlarda gerçekleşir:

- Kurum hedeflerine ulaşabilme imkan ve ihtimalinin artması,
- Her tür ve düzeydeki riskin yönetim kuruluna konsolide olarak raporlanması,
- Temel riskler ve bu risklerin tüm etkilerinin bilinmesi anlayışının gelişmesi,
- Çapraz iş risklerinin tanımlanması ve paylaşılması,
- Fiilen gerçekleşen sorunlara daha fazla odaklı yönetim,
- Sürprizlerin ve krizlerin daha az olması,
- Kurum içinde doğru zamanda doğru şeyleri yapmaya daha fazla odaklanma,
- Değişimlerin başarıma imkan ve ihtimalinin artması,
- Daha büyük kazanımlar için gerektiğinde daha büyük riskleri alma kabiliyetinin bulunması ve
 - Risk almada ve karar vermede daha fazla bilgiye dayanma. Bkz. Madendere, M.Ali; Kurumsal Risk Yönetiminde İç Denetimin Rolü, 2005 s. 5.

⁵ Bkz. Alpman, Gökhan; İç Kontrol Sisteminin Etkinliğinin Sağlanması, <http://www.denetimnet.nets>. 1.

⁶ Bkz. Uzun, İşletmelerde İç Kontrol Sistemi, s. 2; Aras, Güler; İşletmelerde Sürdürülebilir Değer Yaratma ve İç Denetim, <http://www.denetimnet.nets>. 1 vd.

Sermaye piyasalarından haberler

VOB-Baz Yük Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri Başlıyor

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi (TEİAŞ) bünyesinde oluşan saatlik fiyatların ortalamasına yönelik olarak VOB-Baz Yük Elektrik sözleşmeleri işlem görmeye başlayacaktır. Bu sözleşmenin temel amacı ise,

- Elektrik fiyatlarında oluşan riskin yönetilebilmesi,
- Ortaya çıkabilecek olan fiyatların sözleşme tarihinde alınabilmesi veya satılabilmesi,
- Beklentilerin fiyatlara yansıtılmasının sağlanmasıdır.

26 Eylül 2011 tarihinde işlem görmeye başlayacak olan sözleşmeleri teşvik etmek amacıyla, borsa payı alınmama kararı alınmıştır.

VOB-Canlı Hayvan Vadeli İşlem Sözleşmeleri Başlıyor

Vadeli işlem sözleşmeleri arasında VOB-Canlı Hayvan sözleşmeleri de yerini alacaktır. Canlı Hayvan sözleşmeleri fiziki teslimat ile kapatılacaktır. Teslimat işlemleri için İstanbul Ticaret Borsası'nın Tuzla'da bulunan Canlı Hayvan ve Et Şubesi'nde gerçekleştirilecektir. Bu sözleşmenin temel amacı;

- Canlı hayvan fiyatlarının önceden belirlenebilmesi,
- Güvenli ve şeffaf bir hayvan alım satım ortamının yaratılmasıdır.
- Ticaret Borsası aracılığı ile yapılması da hayvanların belirtilen standartlarda olmasının sağlanmasıdır.

İslam İşbirliği Teşkilatı'na Üye Ülke Borsaları İle Saklama Kuruluşları Biraraya Geldi

2005 yılından beri İstanbul Menkul Kıymetler (İMKB)'de yürütülen İslam İşbirliği Teşkilatı Ülke Borsaları Forumu'nun bu yıl beşincisi düzenlenmiştir. Forum ile 19 ülkeden 24 borsa ve 17 saklama kuruluşu bir araya geldi.

- Teşkil bünyesinde bulunan "Endeksler ve Borsalarda İşlem Gören İslami Finansal Ürünler" Çalışma Grubu, yatırım yapılabilecek ve gösterge niteliğindeki endekslerin hesaplanması için endeks hesaplayıcı kurumla imzalanması planlanan sözleşme konusunda çalışmalara devam edilmesi,
- Sukuk ve diğer sermaye piyasası araçları ile ilgili olarak International Islamic Financial Market (IIFM) ve Islamic Financial Services Board (IFSB) ile ortak çalışmalarda yürütmesinin sağlanması,
- "İslam İşbirliği Teşkilatı Üye Ülke Borsaları Arasında Elektronik Bağlantı" ve "Takas, Saklama ve Kayıt Kuruluşları" Çalışma Grubunun, Dubai, İMKB, Katar, Lahor, Mısır, Tahran borsalarının bir araya gelerek plot uygulama yapacak bir proje grubuna dönüştürülmesi,
- Proje grubunun üyeler arasında ikili veya çoklu bağlantılar oluşturulması konusunda çalışmalar yürütülmesi,
- Düzenleyici mevzuat konusunda İslam İşbirliği Teşkilatı üyesi ülkelerin düzenleyici kuruluşları tarafından oluşturulan Forum ile işbirliği içerisinde bulunulması kararlaştırıldı.

Melike Yılmaz, CGS Center,
Araştırmalar ve İş Geliştirme Koordinatörü

Kaynak:
www.spk.gov.tr
www.imkb.gov.tr
www.vob.org.tr

Geçmişten Günümüze - Hacı Bekir

Osmanlı Türk kültürünün bir parçası olmuş örf, adet, geleneklerimize ve folklorümüze geçmiş, lezzet ve kalitesi ile

toplumun güvenini kazanmış ürünleriyle dün olduğu gibi, bugün ve gelecekte de, ülkemiz ve dünya tüketicilerinin tercih ettiği marka olma hedefi ile bu ayki "Geçmişten Günümüze" 'de konuştuğumuz Hacı Bekir...

Kastamonu'nun Araç ilçesinden İstanbul'a gelerek 1777 yılında Bahçekapı'da açtığı küçük şekerçi dükkanında, lokum, akide vb. şekerlemeleri bizzat imal edip satmaya başlayan şekerçi Bekir Efendi, bugün iki

asrı aşan bir maziye sahiptir. Hac farizesini yerine getirmesiyle Hacı Bekir olarak anılan Bekir Efendi'nin açtığı ilk dükkan, günümüzde Ali Muhiddin Hacı Bekir Şekercilik A.Ş.'nin Bahçekapı'daki satış yeri olup, İstanbul'da iki asırdan bu yana aynı hizmeti gören yegane dükkandır.

Türkiye'de 16. yy'da başlayan şekerleme imalatında tatlandırıcı olarak bal, pekmez, su bağlayıcı, doku yapıcı olarak un kullanılmakta idi. 18. yy'da sonlarında Avrupa'da kurulan rafinerilerde üretilen şekerin, o günlerin ismiyle "Kelle Şekeri" olarak

Türkiye'ye gelmesiyle, şekerçi Hacı Bekir, bu şekeri havanlarda dövüp eriterek, gül, tarçın vb. tabii aroma ve boyalarla pişirip akide şekeri imalatını geliştirmiştir. Ayrıca 1811'de Alman bilgini tarafından bulunan nişastayı un yerine kullanarak, şeker ve nişasta terkibi ile bugünkü nefasetteki lokum imalatını gerçekleştirmiştir.

Hacı Bekir'i takiben oğlu Mehmet Muhiddin Efendi ve torunu Ali Muhiddin Hacı Bekir'in aynı prensip, istidat ve meslek aşkıyla firmayı devam ettirmeleri Osmanlı Sarayının şekerçi başılık payesinin kendilerine de ihsan edilmesiyle takdir ve taltif edilmiştir.

Amerika, Japonya, Güney Afrika, Mısır, İngiltere ve Fransa'da temsilcilikleri bulunan firma, lokum, tahin helvası, badem ezmesi, akide şekeri, badem şekeri, fıstık şekeri, karamela, draje, çikolata, reçel, jöle v.b. şekerlemeler ile bisküvi, kurabiye, kek, hamur tatlıları imalatı, perakende ve toptan satışları ve ihracat yapmaktadır.

Beşinci nesli idrak eden Hacı Bekir Firması, işçisi, kalfası ve ustalarıyla Türkiye ve ilgilenen yabancılar için ağızlarda tat ve lezzetin ifadesi olmaktan ve nesilden nesile hizmet sunmaktan bahtiyardır.

Kaynakça:

www.hacibekir.com.tr

Şirketlerin Yapıları Üzerinde Kafa Yoranlar İçin Bir Başucu Kitabı: "Yönetim Kurulu Sırları" - Dr. Yılmaz ARGÜDEN

İş dünyasında başarının anahtarı nedir? Bu soruyu doğru cevaplayan şirketler şimdi dünyanın en büyükleri arasında. Cevabı bulamayanlar ise ya yerinde sayıyor, ya da büyük sorunlarla karşılaşıyor bile.

Yönetim birbirine bağlı pek çok adımdan oluşan bir süreç. Sistemin sürekliliği ve tutarlılığı da ve iş yaşamının her alanında başarılı olmak için dürüstlük veya yetenek yeterli midir? Elinizdeki kitap, bu soruların cevaplarını ve daha fazlasını sunuyor.

Etkililik, tutarlılık, şeffaflık, adil olmak, hesap verebilirlik, katılımcılık/yayımlım ve sorumluluk ilkelerini doğru insanları seçme, doğru olarak bir kurum kültürüne sahip olmak gelişimi ve başarıyı beraberinde getiriyor.

Dört kıtadaki, kırkı aşkın kurumun Yönetim Kurullarındaki ve beş yüzü aşkın projedeki deneyimleriyle Dr.Yılmaz Argüden bu kitabında, başarıya giden yolda sağlam adımlarla ilerlemeniz için sizlere önemli ipuçları sunuyor.

CGS Center Hakkında

Dr. Güler Manisalı Darman, 16 Eylül 2011 tarihinde Ege İhracatçı Birlikleri merkezinde “Aile Şirketlerinde Kurumsal Yönetim ve Türk Ticaret Kanunu” eğitimi verdi.

Moğolistan'ın TÜRMOB'u sayılan Mali Müşavirler Birliği'nden Türkiye'ye gelen bir gruba “Corporate Governance, Internal Control and Risk Management” Eğitimi, Dr. Güler Manisalı Darman tarafından 26 Eylül 2011 tarihinde İstanbul'da verildi.

CGS Center'ın Verdiği Eğitimler

- ◆ Finansal Planlama ve Risk Yönetimi Eğitimi
- ◆ Aile Şirketlerinde Kurumsallaşma Eğitimi
- ◆ Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Sermaye Şirketlerine Getirdiği Yenilikler Eğitimi
- ◆ Profesyonel Yönetim Kurulu Eğitimi
- ◆ Satış Güvenliği– Hukuksal ve Finansal Açıdan Korunma

Eğitimlerimizin detayları ve yayınlarımız için web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

www.cgscenter.org

Deneyimlerinizi paylaşın, başarı öykülerinizi, çalışmalarınızı gönderin, yayınlatalım.

Teşekkür ederiz.

ÂLEM VE ŞİRKETİM
CGS CENTER'ın her ay yayınlanan ücretsiz bültenidir.

Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik Merkezi

1429.Cadde İdeal Apt. No:
13/3 06530 Cukurambar,
Ankara

Tel: (312) 220 22 20
Faks: (312) 220 35 34
E-posta: info@cgscenter.org

Beyin Oyunları

Lens suyun altına yerleştirildiği takdirde, bir büyüteç görüntüyü büyütür mü?

Cevap: Büyütmez, küçültür. Bir lensin bükebildiği ışın miktarı, bardağın eğriliğine ve hava ve cam arasındaki farktan daha azdır. Dolayısıyla, lens, ışığı yeterince güçlü bir şekilde bükemeyecek, resmi de büyütemeyecektir.